

uafladelige Væren til Tjeneste; og det er da ogsaa saaledes, at blot i jævnt store Lægder hengaar der næppe nogen Dag, hvor ikke Lægdsmanden maa ekspedere løbende Sager, modtage Anmeldelser o. desl. Og hertil kommer endnu den næsten mest byrdefulde Del af hele Hvervet: om Foraaret, naar Udskrivningspassene ankomme, 2 Gange om Sommeren, henholdsvis naar Mandskabet indkaldes til Mønstring og til fortsat Øvelse, er det Lægdsmandens Pligt at finde de værnepligtige og udlevere dem Passene eller Ordreerne; i tidligere Tider har denne Pligt sandsynligvis ikke været følt som særlig byrdefuld, men i vore Tider, da Tjeneste- og Tyendeforholdene ere langt mere løse end før, da de unge Mænd idelig skifte Plads og Opholdssted, og det særdeles ofte uden at tage Flyttebevis eller blot give Lægdsmanden Underretning om deres Opholdssted, er denne Del af Lægdsmandsbestillingen bleven meget besværlig og tidsspildende for ham. Til Trods for det store Arbejde, den megen Omhu og den megen Tid, en Lægdsmand maa anvende i det offentlige Tjeneste, er Bestillingen dog ulønnet. Dette turde sikkert kaldes ubilligt eller uretfærdigt, sammenlignet med, hvad der kræves af og bydes andre Bestillingsmænd. Saaledes faa f. Eks. Sognefogder en vis, ganske vist ikke videre betydelig Løn; og det turde vel overhovedet neppe være muligt at paapege offentlige Hverv, der tjene direkte Statsformaal, af et saadant Omfang, uden at de ere lønnede. Ganske vist er Sognefogedbestillingen som oftest forbunden med Stillingen som Lægdsmand, men ligesom dette dog undertiden ikke er Tilfældet, saaledes turde Sognefogdens Løn heller ikke være for stor for selve hans Hverv som saadan, hvortil kommer, at denne Løn udredes af Amtskommunerne som Politiudgift og altsaa ikke synes at burde komme Staten til gode ved at fri denne for en Udgift, som den ellers vilde have paataget sig.

Men nu er Forholdet det, at Staten ikke betaler noget som helst til Lægdsmandene eller for deres Arbejde; den eneste Godtgørelse, der ydes Lægdsmandene, er Godtgørelse for Tjenesterejser ud over 1 Mil, hvortil Befordring ikke afgives in natura, og disse Godtgørelser falde ikke Statskassen til Last, idet de udredes af Amtsrepartitionsfondene.

Paa den Tid, da Lægdsmandsinstitutionen oprettedes ved Frd. 20. Juni 1788, blev der ganske vist ikke tillagt Lægdsmandene direkte Løn, men der var dog tillagt dem forskellige Fordele, jfr. Frd. 35, bl. a. Fritagelse for Ekstraskat og for at deltage i Udgifterne til Skolers Opbyggelse og Vedligeholdelse m. m., Fordele, som imidlertid senere ere ophævede eller bortfaldne; allerede paa den Tid var der blandt Lægdsmandene Trang til at erholde et Vederlag for Arbejdet og Omkostningerne ved deres Hvervs Opfyldelse, idet et Amts Lægdsmands Andragende herom, som det fremgaar af Canc. Prom. 21. Jan. 1797, blev afslaaet. — Siden er over Hundrede Aar hængaaede, og Lægdsmandenes Arbejde er alt imens ved den almindelige Værnepligts Indførelse, ved Befolkningens Tiltagen og ved dens livligere Omveksling af Opholdssted og Bopæl mange Gange forøget, og den Tid, de maa anvende til Arbejdets Udførelse, bleven langt kostbarere, medens alle de oprindelige dem som Vederlag tillagte Fordele ere bortfaldne; det er da naturligt, at Ønsket om en Løn som Vederlag for deres Arbejde har udbredt sig og vokset sig stærkt blandt Lægdsmandene, og det turde da neppe heller kaldes ubeskedent, naar vi herved, idet vi gøre os til Talsmænd for dette Ønske, tillade os at rette en indtrængende Anmodning til den høje Regering og Rigsdag om at bevilge Lægdsmandene en passende Løn, som, idet den vel burde være noget forskellig efter Lægdersnes forskellige Størrelse, formentlig naturlig kunde sættes i Forhold til den Løn, der ydes Sognefogden i vedkommende Distrikt.

Vi nære det Haab, at dette vort Andragende vil blive modtaget med Velvillie, og at Lægdsmandenes Stilling og Arbejde ret maa blive overvejet, og vi føle os da overbeviste om, at nærværende vor Henvendelse ikke vil vise sig at have været forgæves.

(Underskrifter.)

Fra Justitsministeren foreligger der afslaaende Svar.

Udvalget gør ikke Indstilling.